

Omgevingsanalyse

Domeinen

Roerende Zaken

14 februari 2005

versie 4.0

Inhoud

1.	Inleiding	3
2.	Missie en operationele doelstellingen	4
3.	Beleidskader baten-lastendienst Domeinen Roerende Zaken	4
4	Producten	5
5.	Rollen in de omgeving van Domeinen Roerende Zaken	6
6.	Sturingsrelaties	10
7.	Overige zaken	11

1 Inleiding

Domeinen Roerende Zaken heeft in haar missie uitdrukkelijk te kennen gegeven een vanzelfsprekende partner voor overheidsorganisaties te willen zijn bij de verwerking van roerende zaken. De dienstverlening van Domeinen Roerende Zaken moet daarom een duidelijke herkenbare toegevoegde waarde hebben voor haar klanten. Dit betekent dat voor Domeinen Roerende Zaken de klant centraal staat en dat nog meer dan voorheen wordt gestuurd op het laten aansluiten van de producten en diensten bij de wensen van de klant.

Om deze doelstellingen te realiseren gaat Domeinen Roerende Zaken over op een resultaatgericht besturingsmodel. De invoering van de batenlastendienst Domeinen Roerende Zaken per 1 januari 2006 betekent een belangrijke stap naar de invoering van een resultaatgericht besturingsmodel.

Aanvankelijk was het de bedoeling voor Domeinen Roerende en Onroerende Zaken gezamenlijk de status van batenlastendienst te verkrijgen. Gaande weg rijpte het besef dat het voor Domeinen Roerende Zaken beter zou zijn een meer onafhankelijke koers te gaan varen ten opzichte van Domeinen Onroerende zaken. Deze onafhankelijke positie betekent voor Domeinen Roerende zaken meer ruimte om zich te ontplooiën tot een meer zelfstandige positie, wat de slagvaardigheid ten goede komt. Domeinen Roerende Zaken als batenlastendienst is beter in staat resultaat gericht te sturen en kan mede daardoor de doelmatigheid verbeteren. Daarom is besloten om voor Domeinen Roerende Zaken afzonderlijk de status van batenlastendienst aan te vragen.

In de instellingsprocedure batenlastendiensten van de directie Begrotingszaken zijn de instellingseisen voor batenlastendiensten beschreven. Één van die instellingseisen is, dat een omgevingsanalyse moet worden gemaakt. Een omgevingsanalyse laat zien welke actoren in de omgeving van een batenlastendienst direct of indirect invloed uitoefenen op de processen binnen deze dienst. De omgevingsanalyse vormt de basis om te komen tot een resultaatgericht besturingsmodel.

In deze notitie beschrijven wij de omgeving van de batenlastendienst Domeinen Roerende Zaken. Hierin staat onder meer beschreven hoe de batenlastendienst ten opzichte van haar omgeving is gepositioneerd. Bij het maken van deze omgevingsanalyse hebben wij het model gevolgd, zoals dat is beschreven in de instellingsvoorwaarden (zomer 2002). Dat wil zeggen dat wij onder andere de missie, de doelstellingen en de producten hebben beschreven en de rollen met de bijbehorende verantwoordelijkheden van de actoren in de omgeving van de batenlastendienst Domeinen Roerende Zaken.

2. Missie en operationele doelstellingen

- o De batenlastendienst Domeinen Roerende Zaken streeft naar het volledig beheer van alle overtollige en inbeslaggenomen roerende zaken van overheidsorganisaties.
- o De operationele doelstelling van Domeinen Roerende Zaken is efficiënte verwerking (zoals bewaring en vervreemding) van roerende zaken van de Staat.

3. Beleidskader batenlastendienst Domeinen Roerende Zaken

Bovenstaande missie en doelstelling vinden hun oorsprong in wet- en regelgeving, namelijk: de Comptabiliteitswet, het “Besluit Beheer Overtollige Rijksgoederen (BBOR), het Besluit in beslag genomen voorwerpen, het Wetboek van Strafrecht (art. 33 en 36) en het Wetboek van Strafvordering (art 116, 117, 118, 119). Deze wetgeving vormt het beleidskader waarbinnen Domeinen Roerende Zaken functioneert. Het beleidskader wordt tevens gevormd door aanvullende regelgeving, welke met name betrekking heeft op integriteitswaarborging. Hierbij kan gedacht worden aan het ministerraadsbesluit van december 2000, waarin Domeinen Roerende Zaken verplicht werd gesteld om van overtollig gestelde PC's de harde schijf te schonen en aan het MT besluit uit 1998 waarin Domeinen Roerende Zaken n.a.v. de LIRO-affaire de opdracht kreeg om voortaan een finale check uit te voeren op alle overtollig aangeboden archiefkasten en bureauladen.

Wijziging en aanpassing van het beleidskader valt onder de verantwoordelijkheid van de wetgever of de politiek en niet onder de bevoegdheid van Domeinen Roerende zaken.

4. Producten

<i>Product of dienst</i>	<i>Klant</i>	<i>Specifiek Ministerie van Financiën</i>
<i>Producten en diensten van Domeinen Roerende Zaken:</i>		
Logistieke verwerking	Departementen en Politie	Belastingdienst
Commerciële verwerking	Departementen en Lagere overheden	Belastingdienst, B&C
Schoning	Departementen	pSG
Vernietiging	Departementen	Belastingdienst
Advies en taxatie	Departementen	Belastingdienst, B&C
<i>Extra producten en diensten vanwege het landelijk beslaghuis:</i>		
Vervoer	Politie	
Informatievoorziening	Openbaar Ministerie en Politie	

Figuur 1 Producten

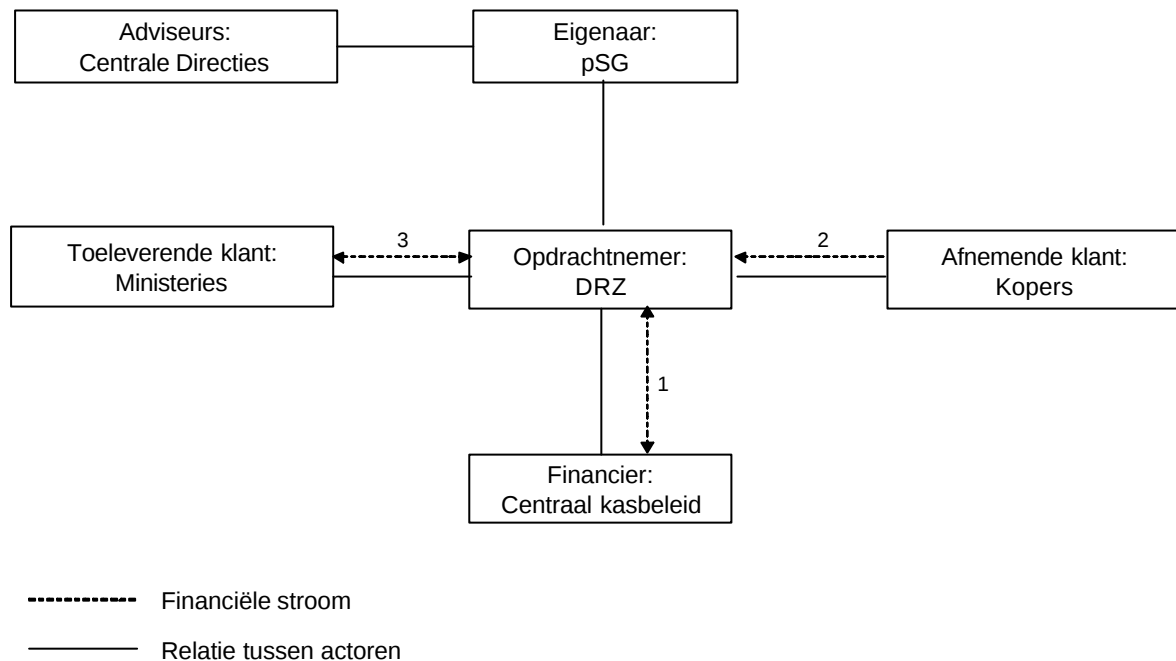
Bovenstaande producten vloeien met name voort uit de wet- en regelgeving zoals geformuleerd in het beleidskader en kunnen als “stabiel” worden omschreven. Het vervoer en de informatievoorziening in het kader van het landelijk beslaghuis zijn boven-wettelijke activiteiten. Het Landelijk Beslaghuis wordt gefaseerd geïmplementeerd en op deze wijze ook stapsgewijs geïmplementeerd in de processen en productenlijst.

Daarnaast zijn in het traject naar de baten-lastendienst Domeinen Roerende Zaken tussen Domeinen, Politie en het Openbaar Ministerie afspraken gemaakt over een efficiëntere werkwijze voor de bewaring van inbeslaggenomen goederen. Gezamenlijk willen de ketenpartners de bewaring van beslagzaken op de politiebureaus en de rechtbankgriffies overhevelen naar Domeinen Roerende Zaken (project Landelijk Beslaghuis).

De afspraken over het Landelijk Beslaghuis worden zoveel mogelijk meegenomen in de met Justitie en Politie af te sluiten klantcontracten. In deze klantcontracten worden de afspraken vastgelegd over de omvang, kwaliteit en prijs van de dienstverlening door Domeinen Roerende Zaken aan Justitie en Politie. In het klantcontract worden ook afspraken gemaakt over onder meer de betaling gedurende het jaar, de afrekening en wat er gebeurt als het contract niet wordt nageleefd.

5. Rollen in de omgeving van de batenlastendienst Domeinen Roerende Zaken

In deze omgevingsanalyse zijn de rollen van de verschillende actoren in de omgeving van de batenlastendienst Domeinen Roerende Zaken beschreven. Het model voor de rolverdeling uit de instellingsprocedure kan voor de batenlastendienst Domeinen Roerende Zaken als volgt worden weergegeven:

figuur 2 rolanalyse

5.1 Eigenaar

De eigenaar is diegene die waakt over de continuïteit en de kwaliteit van de organisatie. Dit houdt in dat hij toezicht houdt op de doelmatige en rechtmatige besteding van middelen door de batenlastendienst en op de kwaliteit van de bedrijfsvoering. Met de eigenaar maakt de batenlastendienst Domeinen Roerende Zaken onder meer afspraken over het kostprijsmodel, tarieven, de P&C-cyclus, het jaarplan en het jaarverslag. Deze afspraken worden vastgelegd in een convenant met de eigenaar. Bij Domeinen Roerende Zaken vervult de pSG de rol van eigenaar. De eigenaar is verantwoordelijk voor de afspraken, en zal met de bovenstaande afspraken moeten instemmen.

De rol van opdrachtgever voor Domeinen Roerende Zaken vloeit voort uit wet- en regelgeving (zie hoofdstuk 3). Wijzigingen van relevante wet- en regelgeving, zoals bijv. het Besluit Inbeslaggenomen Voorwerpen, zullen door degene die de wijziging wenst met de eigenaar worden afgestemd. De processen / activiteiten van Domeinen Roerende Zaken zijn beleidsarm. Derhalve is de rol van opdrachtgever voor wat de beleidsaspecten betreft klein. Dit deel van de rol van opdrachtgever wordt daarom geacht inbegrepen te zijn in de rol van eigenaar.

5.2 Opdrachtnemer

De batenlastendienst Domeinen Roerende Zaken is de opdrachtnemer, die verantwoordelijk is voor het leveren van de producten of diensten tegen de afgesproken kwaliteit en prijs. De directeur Roerende Zaken is verantwoordelijk voor de bedrijfsvoering en de voort te brengen producten en diensten van de batenlastendienst Domeinen Roerende Zaken. De opdrachtnemer is verantwoording schuldig aan de eigenaar.

5.3 Toeleverende klant (opdrachtgever)

De toeleverende klant is de opdrachtgever van de batenlastendienst Domeinen Roerende Zaken.

De klanten betreffen:

- alle departementen voor **overtollige goederen**.
- Justitie en de Belastingdienst voor wat betreft de **inbeslaggenomen goederen**.

De klantrelatie tussen Justitie en Domeinen is meervoudig en heeft betrekking op:

1. Justitie als leverancier van **overtollig materieel**. Opdrachtgever is de Directie Beheer en Ondersteuning Bedrijfsvoering (DBOB). Kosten en opbrengsten voor rekening van Financiën.
2. Justitie als opdrachtgever tot bewaring (en verdere behandeling) van **traditioneel strafrechtelijk inbeslaggenomen voorwerpen** (Opdrachtgever is het O.M.).
3. Justitie als opdrachtgever tot bewaring (en verdere behandeling) van **conservatoir strafrechtelijk inbeslaggenomen voorwerpen**; (opdrachtgever het Openbaar Ministerie, aanspraakpunt Bureau Ontnemingswetgeving Openbaar Ministerie (BOOM)).
4. Justitie als opdrachtgever tot bewaring (en verdere behandeling) van in het kader van de Wet Mulder **buitengebruik gestelde voertuigen**. (opdrachtgever het Openbaar Ministerie / Centraal Justitieel Incassobureau (CJIB, aanspraakpunt DGRh).
5. Justitie als verzoeker van de voortgezette bewaring bij Domeinen van **griffiegoederen** en van goederen waarvoor de **bewaring ten behoeve van de rechtshebbende** door de rechter is gelast. (opdrachtgever: DSR / Raad voor de Rechtspraak).

Onder de mantelovereenkomst met Justitie (convenant) hangen klantcontracten met de verschillende justitie gebruikers per specifiek te leveren diensten en werkafspraken.

Met deze partij maakt Domeinen Roerende Zaken specifieke afspraken over de te leveren producten of diensten, tarieven en overige condities. De afspraken moeten passen binnen het beleidskader, zoals vastgelegd in de wet- en regelgeving en het convenant met de eigenaar. De afspraken met de toeleverende klant zullen worden vastgelegd in klantcontracten.

Op basis van de huidige regelgeving wordt uitgegaan van gedwongen winkelnering voor de toeleverende klant. Binnen dit gegeven bepalen de klanten de inhoud van de diensten van de batenlastendienst Domeinen Roerende Zaken.

5.4 Afnemende klanten

Afnemende klanten zijn de kopers van overtollige zaken. Dit kunnen overtollige rijksgoederen en inbeslaggenomen goederen zijn, waarvan Justitie heeft aangegeven dat zij verkocht mogen worden.

5.5 Financier

De afdeling Centraal Kasbeleid van het ministerie van Financiën vervult de rol van financier van investeringen. Centraal Kasbeleid is de afdeling die de leen- en depositofaciliteiten ter beschikking stelt bij de financiering van de investeringen.

5.6 Adviseur

De rol van adviseur van de eigenaar ligt bij de centrale directies. De pSG laat zich in de rol van eigenaar, afhankelijk van het onderwerp, adviseren en ondersteunen door één van de centrale directies.

5.7 Financiële stromen

Hieronder volgt een toelichting op de geldstromen zoals aangegeven in figuur 2.

1	Lening van financier naar Domeinen Roerende Zaken; Rente en aflossing van Domeinen Roerende Zaken naar Financier.
2	Opbrengst verkoop (programma – ontvangsten) en opgeld van de afnemende klant naar Domeinen Roerende Zaken.
3	Opbrengst verkoop (programma – ontvangsten) van Domeinen Roerende Zaken naar toeleverende klant. ¹ M2 prijs voor kosten logistieke verwerking van toeleverende klant naar Domeinen Roerende Zaken; Vergoeding vernietigingskosten (programma - uitgaven) van toeleverende klant naar Domeinen Roerende Zaken; Inbrenggeld bij verkoop overtollige goederen van toeleverende klant naar Domeinen Roerende Zaken (op termijn).

Toelichting doelmatigheidsprikkels:

Verkoop:

- Prikkel bij Domeinen om te verkopen tegen de hoogste prijs op basis waarvan het opgeld van Domeinen wordt berekend.
- Prikkel bij Domeinen om de kosten te beperken vanwege streven naar (minimaal) kostendekkendheid.
- Prikkel bij Domeinen om zo snel mogelijk te verkopen vanwege a. hogere opbrengsten (minder afschrijving) b. na overtollig- of verbeurdverklaring drukken bewaarkosten o.b.v. het kostprijsmodel bij Domeinen (goed wordt administratief en fysiek verplaatst naar verkoopruimte) en c. de doorlooptijden van afhandeling (verkoop en ook teruggave en vernietiging) worden gemonitored en informatie aan de klant doorgegeven.

Bewaring:

- Prikkel bij OM/ Justitie om minder in beslag te nemen en snel te besluiten over de afhandeling (teruggave, vernietiging, verkoop) ter beperking van de doorberekende bewaarkosten.
- Prikkel en inspanningsverplichting bij Domeinen om bij minderwerk (dreigende leegstand van m2 bij kleinere afname door OM) de vrijkomende m2 aan derden te verhuren. Wanneer dit niet lukt, moeten Domeinen en OM/Justitie nadere afspraken maken over de te hanteren kostprijzen. Van

¹ Met uitzondering van de verkooptaakstelling van Justitie voor wat betreft de traditioneel strafrechtelijk in beslag genomen goederen (dus exclusief BOOM/ CJIB/ Wet Mulder), die net als de schade-uitgaven voor ten onrechte vernietigde goederen, bij Financiën blijft. Dit vanwege de spanning die er anders is met het primair proces van Justitie en het streven naar reductie van beslag in het kader van het Landelijk Beslaghuis.

minderwerk is sprake wanneer de negatieve afwijking t.o.v. de voorgaande periode > 5 % bedraagt.

- Prikkel bij Domeinen en OM/Justitie om bij meerwerk nadere afspraken te maken over de te hanteren kostprijzen m.b.t. het betreffend meerwerk, waarbij rekening wordt gehouden met de vaste en variabele kosten. Van meerwerk is sprake wanneer de positieve afwijking t.o.v. de voorgaande periode > 5 % bedraagt.

Vernietiging:

- Prikkel bij Domeinen om kosten te beperken die omwille van administratieve doelmatigheid zijn verwerkt in een integraal tarief per m2 voor de bewaring van inbeslaggenomen goederen (exclusief de kosten van door externe verrichte werkzaamheden voor de vernietiging van vuurwerk en gespecialiseerd vervoer, die 1:1 worden doorberekend aan het OM).

5.8 Afname van diensten door Domeinen Roerende Zaken

Ten behoeve van haar bedrijfsvoering maakt Domeinen Roerende Zaken gebruik van diensten van stafafdelingen / onderdelen van het moederdepartement en van diensten van de directie Domeinen.

In het eigenaarsconvenant wordt het één en ander nader geconcretiseerd.

Domeinen Roerende Zaken gaat in principe betalen voor de diensten die zij afneemt. Met alle betrokken partijen worden daartoe afspraken gemaakt over de diensten die Domeinen Roerende Zaken afneemt en de tarieven die zij daarvoor gaat betalen.

6. Sturingsrelaties

6.1 Sturingsfilosofie moederdepartement

Net als binnen andere departementen hanteert Financiën de VBTB-uitgangspunten. Deze uitgangspunten zijn ook van toepassing op de baten-lastendienst Domeinen Roerende Zaken.

6.2 Aansturing eigenaar

De aansturing door de eigenaar wordt geregeld in het eigenaarconvenant.

Bepalen

Binnen grenzen van het beleidskader en het eigenaarconvenant maakt Domeinen Roerende Zaken afspraken met de afnemende klant en de toeleverende klant over de te leveren producten en diensten. Mede op basis van gedwongen winkelnering bepaalt de klant hoeveel van welke producten en diensten hij af wil nemen. De hoogte van de door de klant te betalen prijs hangt voor de toeleverende klant af van de tarifieringsmethodiek, al dan niet gecombineerd met het aantal eenheden dat de toeleverende klant afneemt (bv m2). Bij de aankopende klant wordt de hoogte van de te betalen som bepaald door de tarifieringsmethodiek (15% van de verkoopwaarde) en de waarde die de afnemende klant bereid is te betalen voor het goed.

Betalen

Toe- en afnemende klanten betalen Domeinen Roerende Zaken voor de door haar geleverde producten.

Middelenafspraken blijven bestaan en worden waar nodig ge-update voordat de batenlastendienst van start gaat. Met toeleverende klanten worden ook afspraken gemaakt over de doorbetaling.

Wanneer op termijn inbrenggeld in rekening wordt gebracht, kunnen de kosten van het inbrenggeld, verrekend worden met de opbrengst uit verkoop.

Ten aanzien van de kosten van verwerking en vernietiging van inbeslaggenomen goederen zal budgetoverheveling plaats moeten vinden. Dit onderwerp maakt onderdeel uit van de gesprekken die momenteel in het kader van het Landelijk Beslaghuis met Justitie, Politie en Financiën worden gevoerd.

Genieten

De toe- en afnemende klanten hebben het genot van de door hen betaalde producten en diensten. Dit "genot" kan bestaan uit verzorgde opslag, gemak, integriteitsborging en inkomsten uit middelenafspraken.

6.3 Overige sturingsrelaties

Gedwongen winkelnering

Hoewel toeleverende klanten middels gedwongen winkelnering verplicht zijn om hun producten bij Domeinen Roerende zaken af te nemen, bestaat t.a.v. het product commerciële verwerking enige ruimte. De CW laat namelijk de departementen vrij om overtollige goederen te schenken of in te ruilen.

Andere markten

Ter invulling van restcapaciteit verricht Domeinen Roerende Zaken soms diensten voor derden. Deze activiteiten passen binnen de bandbreedte die de Wet markt en Overheid toe staat. Uitbreiding van marktactiviteiten kan uitsluitend na goedkeuring van de eigenaar. Hierover kunnen in het eigenaarconvenant afspraken worden gemaakt.

Concurrentie

Bewaring en verkoop zijn in principe activiteiten die ook door de markt kunnen worden verricht. De bewaring van inbeslaggenomen goederen vraagt echter om intensieve afstemming met Justitie, Politie, Buma/Stemra, AID, Douane en om hoge mate van integriteit. Gezien de contacten en afspraken van Domeinen Roerende Zaken met Justitie en Politie, de kennis die hiermee samenhangt en de bewezen integriteitsborging is Domeinen Roerende Zaken de enige partij die deze taak waar kan maken.

Integriteit speelt ook een zeer belangrijke rol bij de verkoop en bewaring van overtollige goederen. Hierbij gaat het erom dat Domeinen Roerende Zaken er voor waakt dat er door afstoting van overtollige goederen geen gevoelige informatie “op straat kan komen te liggen”. Concurrentie van de markt maakt dat de klant / de opdrachtgever kritisch zal zijn op de hoogte van de tarieven van Domeinen en de hoogte van de verkoopopbrengsten die via de middelenafpraak naar de klant terugvloeien. Hier gaat een gezonde prikkel van uit.

7. Overige zaken

In het kader van de omgevingsanalyse beschrijven wij de producten, de sturingsinstrumenten en het risicobeleid van de batenlastendienst Domeinen Roerende Zaken in afzonderlijke notities te weten:

- Eigenaarconvenant.
- Productenkaart Domeinen Roerende Zaken.
- Risicoanalyse Domeinen Roerende Zaken.
- Managementindicatoren Domeinen Roerende Zaken.